

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

БАНКА БАНОВИНЕ

28. ФЕБРУАРА 1931. ГОД.
СУБОТА

БРОЈ 2 ДИНАРА

ЧА II. Број 48.
ЈПЉЕ

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ излази један пут недељно. Годишња претплата је 80, а за иностранство 140 динара. Огласи се примају по утврђеној тарифи. Рукописи, огласи и претплата се шаљу на адресу Банске Управе за Уредништво Службеног Листа.— Уредник СИМИЋ СТЕВАН, директор гимназије у пензији.

О ШТЕДЊИ

Код просвећених народа постоји правило да се штедња цени по суми улога код банака. Према статистичким подацима, које је недавно објавио један лист, штедња је овако развијена код појединих европских народа. Швајцарска има 36.669.000 милиона динара или по 9476 на становника, Енглеска 163.304 милиона или по 3819 на главу, Мађарска 18905 милиона или по 2369 на становника, Чехословачка 30407 милиона или по 2234 на становника, Холандија 13834 милиона или по 2015 на становника, Италија 76982 милиона или по 1988 на главу, Немачка 120.809 милиона или по 1912 на становника, Аустрија 8148 милиона или по 1751 на становника, Француска 64.090 милиона или по 1091 на становника, Белгија 11.441 милион или по 1091 на главу, Југославија 12.451 милиона или по 1036 на становника, Шпанија 13.908 милиона или 650 динара на главу и Бугарска 1138 милиона или по 208 на становника.

Као што се из ових података види, Швајцарци стоје на првом месту, код којих на сваког становника долази просечно по 9.476 динара улога на штедњу, док ми стојимо тек на једанаестом месту, а после нас су само Шпанија и Бугарска.

Бити штедљив значи бити и богат, а само имућни људи су у стању да изврше читав преокрет у просветном, културном, при-

вредном, економском и друштвеном животу једног народа. У сразмери богатства стоји уметност: напредак сликарства, музике и књижевности. И у колико је у којој држави више богаташа, у толико су јача и напреднија хумана и родољубива удружења. Једном речју новац је најважнији мотор, који покреће целокупни државни и национални организам. А богатство се не може ни замислити без паметне штедње. Наш народ са Југа је одавна познат као вредан, у послу марљив и истрајан, при том врло штедљив, а за што је најбоље огледало наша престоница Београд. Ову похвалну особину треба не само сачувати, већ је појачати и усавршити онако исто као што је сусрећемо код Швајцараца и наших пријатеља Француза. Познато је сваком интелигентном читаоцу да су апсолутно сви Французи одгајени у томе духу да штеде. Тамо је урођено да родитељи, а првенствено мајке, васпитавају своју децу из малена на штедњу, те је врло ретко наићи на деце, која немају улог у коме новчаном заводу. Штеди се и по градовима и по селима, како код богатих, тако и сиротиње. Ова доиста лепа урођена особина појачава се код њих и посредством домаћег, школског и друштвеног васпитања. Тако је француски народ познат у целом свету са својом штедњом, која је веома уздигла и национални и државни кредит у иностранству, а ово је један од разлога, да Француска ужива велики углед у финансиским круговима на на-

шем континенту, па јој је тај углед и кредиш прибавило најзавидније богатство.

Угледајмо се и ми на ову велику нацију, јер ћемо само штедњом умножити наше народно богатство, а без овога се не може замислити прави прогрес у свима дтуштвеним односима.

Штедња треба да нам буде стално у памети и због тога, што живимо у времену привредно-економске кризе, те је потребно водити рачуна о сваком издатку, који будемо учинили.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Издавање тапија у јужним областима

У извршењу одлука са седнице Крунског савета, од 11. о. м., Министарство Пољопривреде, у споразуму са претставницима Министарстава: правде, унутрашњих послова, финансија, грађевина и шума и рудника, поводом убрзања рада око издавања тапија у јужним крајевима, издало је Краљевским банским управама: Вардарске, Зетске и Моравске бановине следеће наређење:

„1) Сав посао око убаштињења по Закону о тапијама на подручју апелационих судова у Београду и Скопљу и Великог Суда у Подгорици, бесплатан је и ослобођен од плаћања свију такса па према томе и дневница, путнина и тако даље.

Према томе од баштиника се не сме ни пошто наплаћивати никаква накнада за извршени службени рад ма у ком то виду било (такса, дневница, попутнина и томе слично).

2) Градска земљишта, обухваћена рејонском линијом вароши и варошица, у колико од аграрних власти до сада нису узета и већ подељена, неће се више узимати у аграрне сврхе.

Према томе приликом убаштињавања на оваква градска земљишта није потребно прибављати уверења аграрних власти, већ је довољно да суд дотичне општине у самом убаштињењу означи да „предметно имање није до сада узимано за сврхе аграрне реформе“. Градски општински судови су у могућности да знају тачно стање ствари јер имају своје архиве а свакоме од њих аграрне комисије достављале су на потпис своје записнике са скицом земљишта ограничених и узетих у сврхе аграрне реформе, поред тога што су претседници односно кметови суделовали у раду ових комисија, као чланови истих. У тежим пак случајевима увек се могу обратити за обавештење среском аграрном референту, који располаже техничким елаборатом и податцима. У случају да се приликом премера ради убаштињења на дотичном земљишту појави неко,

полажући на исто право као насељеник лако се могу проверити његови наводи и утврдити истина.

3) У погледу пољских имања, уверење да неко од ових није под теретом аграрне реформе, неће више тражити сам баштиник, ни општински суд, од Банске управе, већ ће исто првостепени судови по службеној дужности тражити од среских начелника.

Дотични срески начелник дужан је да предмет сматра најжитнијим и да тражено уверење (извешће) пошаље суду у најкраћем року. Њему у ту сврху стоји на расположењу аграрни референт са целим аграрно-техничким елаборатом.

Осим тога, у наређењу се вели, да ће Краљевске банске управе издати сходна овлашћења подручним среским начелницима, да они на захтев судова издају поменута уверења (извешћа). На тај начин убрзаће се посао око издавања тих уверења и растеретиће се Банска управа преносом послова на подручне првостепене органе, као ближе и приступачније народу.

Жиговина

Расписом г. Министра финансија дато је царинским властима објашњење када ће се и у којим случајевима наплаћивати такса жиговине, на основу члана 19. предлога Закона о општој царинској тарифи. По овоме члану за послове око царинских експедиција, царинске власти наплаћиваће жиговину по 0.25 динара за свако царинско слово, и по 0.10 динара за сваки царински жиг. Такса се по овој одредби наплаћује само у случајевима вршења царинских експедиција робе, било да се роба увози, извози или провози.

Тарифа за извоз меса.

Савез индустријалаца меса упутио је, преко Београдске индустријске коморе претставку Министарству саобраћаја у којој моли:

1) да се на денчане пошиљке за месо, солјено, суво, надимљено, прерађено као пастрма, пршута, суво месо сваке врсте, кобасице, месо из саламуре и друго при извозу примењује специјална тарифа број 3 која предвиђа повластицу у превозу. Разлог молбе за одобрење повластице у подвозу лежи у осетном паду цена ове робе на иностраним тржиштима; и

2) да се у локалном саобраћају свој овој роби такође снизе подвозни ставови, и то како за вагонске пошиљке од 5 или 10 хиљада кгр. тако и за денчане пошиљке.

ОГЛАСИ

Оглас

На основу решења Господина Бана Вардарске Бановине VII. Бр. 3368 од 12 фебруара 1931 године, у смислу чл. 29. и 30 Закона о банској управи, чл. 82—89 Закона о државном рачуноводству у вези §§ 475 и 476 грађанског судског поступка у канцеларији Финансиског одељења Краљевске Банске управе Вардарске Бановине у Скопљу ул. Карађорђева бр. 27 на дан 2. марта 1931 године у 11 часова пре подне одржаће се усмена јавна лицитација за издавање концесије, за превоз путника од Скопља до Катлановске Бање и обратно, за време бањске сезоне у 1931 год.

Вредност концесије, по процени износи динара 20.000.

Право надметања, имају само они грађани који су пунолетни, који су доброг владања, да нису осуђивани и да су способни за руковање и шофирање аутобусом односно аутомобилима што ће доказати уверењима надлежних власти.

Пре почетка лицитације најдаље до 10 сати, лицитанти полажу 5% кауције, ако су наши, а 10% ако су страни поданици, на каси VII. Финансијског Одељења Краљевске Банске управе Вардарске Бановине; а лицитант на кога остане лицитација дужан је да положи разлику кауције те излицитиране суме.

Ближи услови могу се видети сваког радног дана од 8—12 сати пре и од 4—6 сати по подне.

Позивају се заинтересовани да горњег дана дођу на лицитацију ради лицитирања.

Из канцеларије VII Финансиског Одељења Краљевске Банске управе Вардарске Бановине од 14-II-1931 год. VII Бр. 3368. 3 3

Оглас

У економату бановинске болнице у Битољу на дан 18. марта 1931 год. у 11 часова пре подне одржаће се прва усмена лицитација за набавку 450 (четири стотине педесет) кубних метара дрва за гориво потребних болници за време од 1. априла 1931 год. до 31. марта 1932 године, закључно у вредности око 79.000 дин.

Услове и све законске прописе заинтересована лица могу видети сваког радног дана у балничкој канцеларији код економа болнице.

Кауција се полаже пред комисијом, која ће вршити лицитацију и то 5000 динара.

Позивају се заинтересовани да означеног дана предстану болничкој канцеларији до 10 часова пре подне. Собом има се донети сва документа по чл. 13 ст. 6 Правилника за извршење однедаба из одељка „Б Уговори и набавке“ закона о држ. рачуноводству по прописаној форми.

Из канцеларије бановинске болнице у Битољу бр. 394 од 10-II-1931 год.

Објава.

Управа Дечијег Дома Вардарске Бановине у Битољу одржаће, и то: 16 марта 1931 год. прву јавну усмену лицитацију за набавку 40 ком. ћебади и 40 ком. креветских чаршава, а 18 марта прву усмену јавну лицитацију за набавку ормана за смештај дечијих хаљина, веша и обуће, за суму од 10.000 дин.

Лицитација ће се одржати у канцеларији дома, у Битољу, ул. Аристида Бријана 116, од 11 часова пре подне.

Кауција се полаже на сам дан лицитације комисији, пре почетка исте, која износи: за наше поданике 5% од целокупне вредности предмета који се лицитира, а за стране поданике 10%.

Накнадне се понуде неће ни од кога примати.

Ближи услови могу се видети свакога дана у канцеларији дома.

Из канцеларије Дечијег дома Вардарске бановине, у Битољу, бр. 86 9 фебруара 1931. г. 2—3

Набавка намирница

На основу чл. 82—105 Закона о Државном рачуноводству и Правилника за извршење одредаба из одељка „Б“ поменутог закона, Бановинска болница Вардарске Бановине у Приштини одржаће прву усмену јавну лицитацију на дан 6. марта 1931. год. за испоруку потребних количина меса говеђег, телећег, јагњећег, масти свињске, хлеба белог и црног; на дан 7. марта 1931. год. за испоруку потребних количина животињских намирница, поврћа, варива, бакалука, млека слатког и киселог, мртвачких сандука, канцеларијског материјала и друге потребе, а за прво тромесечје буџетске 1931/32. год. а за месец април, мај и јуни 1931. год.

Лицитација почиње тачно у 11, часова пре подне и траје док се не заврши у канцеларији исте болнице.

Кауција се полаже сваког дана на каси болнице као и на дан лицитације најдаље до 10. часова пре подне најстаријем члану комисије.

Лицитанти који буду учествовали на овој лицитацији биће дужни да покажу сва односења се уверења и документа о подобности и способности својој у квалитативном и материјалном погледу сходно чл. 13. тач. 6. одељка под „Б“ правилника Закона о Државној Рачуноводству.

У случају да се ова прва лицитација не одржи, одржаће се друга на дан 26. и 27. марта 1931. год. истим редом као што је предвиђено 6. и 7. марта 1931. год.

Ближи услови могу се видети сваког радног дана у канцеларији исте болнице.

Из канцеларије Бановинске Болнице у Приштини Бр. 170. од 28. јануара 1931. год. 3—3

ОГЛАС

О продаји 1.000 комада букових стабала у државној шуми „Качер-Зеленичје“ — Шумске Управе у Лесковцу.

Према решењу Министарства Шума и Рудника Бр. 38612/30 годину и наређења Дирекције Шума у Алексинцу Бр. 57/31 год. те Закона о Државном Рачуноводству одржаће се на дан 15 марта у 11 часова у канцеларији шумске Управе у Лесковцу јавна усмена лицитација за продају 1000 комада букових стабала у државној шуми „Качер—Зеленичје“ — Шумске Управе у Лесковцу.

Кубни садржај изнаша око 1,386 м³ корисне дрвене масе.

Почетна искљична цена дин. 27.927.—

Рок сече и извоза годину дана од дана одобрења. Плаћање у три рате.

Сваки лицитант пре започетог надметања има поднети одређеној комисији реверс о уплаћеној кауцији, уверење о плаћеној порези за текуће тромесечје, уверење о надметачкој способности, те писмену изјаву да су му услови лицитације познати и да исте прихваћа.

Кауција се полаже на каси Шумске Управе у Лесковцу до 10 часова дана лицитације, те изнаша за држављане Краљевине Југославије динара 1.500— а за стране поданике динара 3.000—.

Купац плаћа сем понуђене цене, 6% за фонд за шумљавање, све друге таксе које важе на дан лицитације, те трошкове овога огласа.

Детаљни услови могу се видети за време уредовних часова код Шумске Управе у Лесковцу, и шаљу се на захтев по наплати таксе од динара 50—.

Из канцеларије Шумске Управе у Лесковцу III. Бр. 248 од 5-III-1931 год. 3—3

Конкурс**о издавању концесија за осветлење варошице Кичева**

Према одлуци одбора ове општине од 22. јануара 1931 године бр 394 а у вези наређења Краљевске Банске Управе Вардарске Бановине V. Бр. 20097/30 од 12. јануара 1931 године Суд општине Кичевске овим позива заинтересована лица која желе закључити концесмони уговор о електрификацији Кичева, да до 5. марта 1931 године до 11 часова пре подне поднесу овоме суду своје понуде и услове.

Прегледани и допуњени уговор од стране Краљевске Банске управе Вардарске Бановине може се видети сваког радног дана код овога суда од 8—12 и 14—18 часова.

Из канцеларије суда општине Кичевске I. фебруара 1931 год. Бр. 304 у Кићеву, 3—3

Оглас.

Управа Ниже Пољопривредне Школе у Лесковцу, на дан 5 марта, 1931 год. одржаће јавну усмену лицитацију у својој канцеларији, од 10—12 часова пре подне, за испоруку меса, од дана када лицитација буде одобрена до 31 децембра 1931 год. за исхрану питомаца ове школе.

Услови се могу видети сваког радног дана пре и после подне у канцеларији Управе, као и на сам дан лицитације.

Кауција се полаже пред комисијом до 10 часова пре подне, и то: 800 дин. за наше а 1600 дин. за стране поданике.

У смислу чл. 93. закона о државном рачуноводству накнадне понуде неће се примати.

Позивају се заинтересовани да узму учешћа на лицитацији. Собом имају понети, и то: Уверење о плаћеној порези и Уверење о подобности за лицитирање.

Зз канцеларије Управе Ниже Пољопривредне Школе у Лесковцу, Бр. 192.

У п р а в а .

Набавка намирница за државну болницу у Скопљу.

На основу чл. 82—100 закона о државном рачуноводству и Правилника из одељка „Б“ Уговори и набавке истога закона, по распису Министарства за социјалну политику и народно здравље О.№ 8220/929. г, Управа Скопске болнице објављује лицитацију за набавку животних намирница за период: април, мај и јуни 1931. год. на којој ће се закључити погодба да се болница снабдева са:

Белим и црним хлебом у вредности дин.	15.000.—
Говеђим и телеђим месом у вредности дин.	45.000.—
и пресним и киселим млеком у вредности дин.	15.000.—
на дан 9.-III.-1931. г. бакалуком и ситницама у вредности дин.	30.000.—
Поврћем и варивом у вред. дин.	15.000.—
Мртвачким сандуцима у вредности дин.	3.000.—
и дрва за гориво у вредн. дин. на дан 10.-III.-1931. год.	10.000.—

Лицитација ће се обавити на дан 9. и 10. III 1931. г. у 11 часова пре подне а у случају да прва лицитација не успе, друга ће се држати истим редом на дан 27. и 28.-III.-1931. г.

Право на надметање имају лица која докажу члановима комисије уверењима своју способност и подобност за надметање. Иста лица морају показати уверење о плаћеној порези и положити кауцију у износу 5% од предрачунске суме.

Из канцеларије Управе Државне болнице у Скопљу Бр. 1130/31. 2—2

Оглас**о продаји 700 комада дубећих букових дрвета у шуми села Бистрице општине Ораовичке у срезу Лесковачком.**

Према решењу Краљ. Банске Управе у Скопљу III. Бр. 49704. од 24-XI-1930. год. и закона о државном рачуноводству, одржаће се на дан 22. марта 1931. године у 10 часова пре подне у канцеларији Суда општине Ораовичке у срезу Лесковачком, јавна усмена лицитација за продају 700 комада дубећих букових стабала у шуми села Бистрице.

Кубни садржај изнаша око 2910 м³ са око 88% огревног дрвета и 12% трулог и неупотребљивог дрвета.

Рок сече и извозу година дана од дана одобрења. Плаћање у три рате.

Сваки лицитант пре започетог надметања има поднети одређеној комисији реверс о уплаћеној кауцији, уверење о плаћеној порези за текуће тромесечје, уверење о надметачкој способности, те писмену изјаву да су му услови лицитације познати и да исте прихваћа.

Кауција се полаже на каси Суда општине Ораовичке до 9 часова дана лицитације, те изнаша за држављане Краљевине Југославије динара 4000 а за стране поданике дин. 8.000.

Купац плаћа сем понуђене цене 2% у Фонд за шумљавање, све друге таксе које важе на дан лицитације, те трошкове овога огласа.

Детаљни услови могу се видети за време уредовних часова код Суда општине Ораовичке и шаљу се на захтев по наплати таксе од динара 50.

Из канцеларије суда општине Ораовичке Бр. 237. од 8. фебруара 1931. године.

3—3

Оглас**о продаји 2000 комада дубећих букових стабала у шуми села Букове Главе општине Мирошевачке у срезу Лесковачком**

Према решењу Краљ. Банске управе у Скопљу III. бр. 46443 од 3. новембра 1930 године и закона о државном рачуноводству, одржаће се на дан 20. марта 1931 године у 10 часова у канцеларији суда општине Мирошевачке у срезу лесковачком, јавна усмена лицитација за продају 1000 комада дубећих букових стабала у шуми села Букове Главе.

Кубни садржај изнаша око 2000 м³ са око 40% грађе, 50% огревног дрвета и 10% трулог и неупотребљивог дрвета.

Рок сече и извоза годину дана од дана одобрења. Плаћање у три рате. Почетна искљична цена динара 29.250.

Сваки лицитант пре започетог надметања има поднети одређеној комисији реверс о уплаћеној кауцији, уверење о плаћеном порезу за текуће тромесечје, уверење о надметачкој способности, те писмени доказ, да су му услови лицитације познати и да исте прихваћа.

Кауција се полаже на каси суда општине Мирошевачке до 9 часова дана лицитације, те изнаша за наше држављане Краљевине Југославије динара 2000.— а за стране поданике динара 4000.—

Купац плаћа сем понуђене цене, 2% у фонд за шумљавање, све друге таксе које важе на дан лицитације, те трошкове овог огласа.

Детаљни услови могу се видети за време уредовних часова код суда општине Мирошевачке и шаљу се на захтев по наплати таксе од динара 50.—

Из канцеларије суда општине Мирошевачке Бр. 4700/30 од 13 јануара 1931 године у Миросевцу.

Оглас.

На основу решења Господина Бана Вардарске Бановине у Скопљу I. Бр. 14401. од 25. јула 1930. год. и VII. Бр. 4687. од 17. фебруара 1931. год. Банска Управа VII. Финансијско Одељење изложиће продаји своја три путничка аутомобила путем усмене лицитације које ће се одржати на дан 16. марта 1931. год. у 10. час. пре подне у канцеларији VII. Финансијског Одељења.

Почетна цена је:

1) аутомобил марке „Худсон Сикс“	22.000.—
2) аутомобил марке „Крајслер“ дин.	4.000.—
3) аутомобил марке „Шевролет“ као старо гвожђе.	

Аутомобили под Бр. 1. и 3. могу се видети од 8. пре подне до 12. часова и после подне од 3 и по до 6. часова сваког радног дана у дворишту Пољопривредног Одељења Бановине а аутомобил под бр. 2. у горе означено време у дворишту II. Управног Одељења Бановине.

Кауција 10% од излицитиране цене полаже се на каси VII. Финансијског Одељења.

Из канцеларије VII. Финансијског Одељења Краљевске Банске Управе Вардарске Бановине VII. 4687. од 17. фебруара 1931. год.

2—3

Бановинска болница у Битољу**Конкурс за бабицу**

Бановинској болници у Битољу потребна је једна бабица, која мора испуњавати следеће услове:

- 1) да је свршила курс бабичке школе у нашој земљи, да има школске квалификације за чиновника III категорије;
- 2) да је вична инструментирању и асистирању при операцијама;
- 3) да се одриче приватне таксе;
- 4) да није старија од 30 година.

Молби треба приложити оригинална документа по чл. 12 закона о чиновницима.

Ступање на дужност одмах, чим постане извршно решење о постављењу.

Молбе са потребним документима имају се поднети Управи болнице лично или преко поште до 1 априла 1931 године.

Из канцеларије бановинске болнице Вардарске Бановине у Битољу бр. 99 од 10. фебруара 1931 године.

Оглас

Суд Општине Дебарске у срезу горњо-дебарском, на основу §. 4. тач. 3. и §. 6. Закона о здравственим општинама расписује овај

Натечај

Овој општини је потребна једна квалификована бабица која би у дужност наступила по избору општинског одбора дана 1. априла ове године.

Молбе са уредним оригиналним документима или овереним преписима истих и снабдеване са таксом од 12 дванаест динара у готовом новцу или неутиснутим таксеним маркама морају бити поднешене овоме суду најдаље до 20 марта ове године. Молбе поднете после овог рока неће се узимати у обзир.

Укупне годишње принадлежности бабице износе 14.400 динара.

Позивају се кандидаткиње за ово звање да се са својим молбама пријаве до означеног рока.

Из канцеларије суда општине Дебарске Бр. 801 од 20. фебруара 1931 год. у Дебру.

Оглас

Решењем Управе Хигијенског Завода у Скопљу Бр. 3108 од 17 фебруара 1931 године одобрено је да на дан 3 марта 1931 године у канцеларији Хигијенског Завода у Скопљу у 10 часова пре подне, путем директне погодбе средством подношења понуда таксираних са 5 динара изврши уступање посла око израде завршних радова на згради Ветеринарског Одељења са шталом у кругу завода.

Предрачонска сума за овај посао износи Динара 24.109.95.

Предрачун и услови могу се видети сваког радног дана од 8—12 и од 16—18 часова у канцеларији Санитетско-Техничког Одељења Завода.

Заинтересовани су дужни собом донети уверење о пријави предузимачке радње за ову годину, као доказ о испуњењу чл. 87. Закона о Државном Рачуноводству, односно да им није одузето право учешћа у лицитацијама, уверење Занатске Коморе и уверење Пореске Управе о плаћеној порези за последње тромесечје.

Понуду, таксирану са 5 динара поднети најдаље до 2 марта 1931 године.

Накнадне понуде, као и понуде са недовољном таксом неће се примити.

Из канцеларије Хигијенског Завода у Скопљу Бр. 3108.

Корисне поуке.

Упутство за оне, који имају грудну болест

Набави следеће три ствари: топломер, наслоњач (или направи сам креветац) за лежање напољу и пљуваоницу.

Топлину мери три пута дневно. Ако имаш 38 степени и више, несмеш никамо из кревета. Соба нека је чиста, зрачна и светла.

Ако имаш највише 37,5 степени, дозвољено је лежање напољу, у наслоњачи. Треба се оденути и добро покрити.

Ако топломер не показује више од 37 степена, и то кроз 7 дана, тек онда је дозвољено шетати дневно 2 до 3 часа, са одмором. Остало време треба провести у наслоњачи.

Лежати треба увек на чистом ваздуху, где нема дима и прашине. Грудни болесник не сме се сунчати. Наслоњач треба наместити у заклону од ветра и јаког сунца.

Запамти: без лежања нема оздрављења. Што више и дуже лежиш, то ћеш пре да оздравиш. Лежање је најбољи, најсигурнији и најјефтинији лек за грудну болест.

Једи добро и обилно, све, ако лекар не одреди друкчије.

Рано лези, касно устани.

Пушење је забрањено.

Пљуј увек у пљуваоницу, У њу наспи лизола, јер клице треба уништавати.

Кад кашљеш, држи мараму на устима.

Теби треба чистог ваздуха. Зато спавај сам у кревету и у засебној соби.

Не пуштај децу к себи.

Антитуберкулозни диспансер
Хигијенског Завода у Скопљу

Дневна храна за домаће животиње

Код храњења домаћих животиња треба узети у обзир ону храну, која се производи у сопственом газдинству, па тек ако она недостаје, треба докупити.

Код радних волова (на 500 кгр. живе мере) дневни оброк јесте овај:

Ливадског и детел. сена 25 кг, Резанаца 20 кг. Сечке од јаре сламе 2 кг. Плеве 2 кг. Пшеничних мекиња или кукурузне јарме 2 кг.

Говеда (краве и волове за гојење) на 500 живе мере:

Сена 3 кг. Репе 20 кг. сламе јечмене 4 кг. Плеве 2 кг. Мак. тропа 1,50 кг. кукурузне јарме 1 кг. Или опет, јачи оброк: Детелин. сена 5 кг. Требера, 12,5 кг. Плеве 3 кг. Јечмене јарме 1 кг. Кукурузне јерме 2 кг, Трица ншеничних 1,50.

Коњи

Обична храна једног осредњег тешког коња састоји се из 3—4 кг. овса, 5 кг. сена и 1 кг. сламе. Код тежег рада и кад коњ мења

длаку, храна се мора појачати. Слама се даје ситно исецкана, сено цело, овас такође цело.

Лаки коњ за орање добија; 3—4¹/₂ кг. овса 3—4 кг. сена и 1¹/₂ кг. сламе.

Осредње тежак коњ: 4¹/₂ кг. овса, 4—5 кг. сена и 2 кг. сламе.

Тежак теретни коњ добија: 7—9 кг. овса, 6—7 кг. сена и 2 кг. сламе.

Мрква је врло добра храна за коње, нарочито за кобиле и ждребад, којима се може дневно дати до 2 кг. Ждребадима се по одбијању даје у првој години до 2 кг. овса и 3 кг. сена. У другој години до 2¹/₂ овса и до 6 кг. сена.

Гусеница Глоговац.

Поред осталих непријатеља шљива има још и непријатеља гусеницу звану глоговац. Глоговац је ранијих година био највећи непријатељ шљиве; данас је раширен знатно мање, али је редован пратилац шљиве.

Гусеница је врло прождрљива, јер једе младе пупољке и лишће. Бела лептирица снесе око 150 јаја која слаже на лице листа у малим гомилицама. У августу се излегу гусенице које својом паучином затежу петелјку листа за гранчицу да не би отпао. Лист се осуши, сковрца а оне у њему направе гнезда где презиме.

У пролеће са пупољањем и оне излазе, нагризају младе пупољке а лишће све обрсте, те се тиме изгуби цео плод, а шљива толико ослаби да се осуши.

Као најподеснија борба противу ове гусенице јесте скидање увелих и сувих листића који висе на гранчицама као какве крпице у којима су гусенице. Скидати одмах чим остало лишће опадне па у току целе зиме. Гусенице са лишћем спаљивати.

И кромпир треба ђубрити

Наши сељаци знају да и кромпир треба ђубрити и ђубре га обично у пролеће стајским ђубретом на тај начин што мало ђубрета метну под кромпир приликом сађења. Међутим, то је сасвим погрешно, јер свеже ђубре не може довољно да се искористи. Поред тога од свежег ђубрета које има тек да труне кромпир може да добије разне болести.

Пошто кромпир већ мора да се ђубри, најбоље је да се ђубре заоре рано у јесен приликом првог орања да би се до другог орања добро са земљом измешало. Најбоље је садити кромпир у земљиште које је било годину дана раније нађубрено.

Доливање буради

За све време држање вина у бурадима, количина вина се непрестано смањује.

Кад се буре напуни вином један део вина се излубли у дугама које упијају вино док се потпуно не наквасе, а доцније се количина ви-

на смањује услед лапљења угљен-диоксида и услед тога, што се вино на хладноћи скупља. Осим тога, вино се испарава преко целе године кроз поре на дугама. Ово испаравање је у толико јаче, што је већа топлина, што је ваздух сувљи, што је већа промаја и што је запремина бурета мања.

Једно буре од 250 литара може изгубити у првој години 12—15 литара, а у следећим годинама 8—10 лит. годишње.

Услед губљења вина у бурету се отвара празнина, коју попуњава ваздух.

Ваздух уноси у вино разне микроорганизме а нарочито гљивице винског квасца и сирћетне гљивице. Опасност од ових гљивица је утолико већа, у колико је већа празнина у бурету.

Да би се ово избегло свако се буре мора редовно доливати вином тако да празнина у бурету буде што мања и да траје што краће време. То се постиже доливањем буради чистим, бистрим вином: код младих вина у првој години 2 пута недељно, у другој години сваких петнаест дана, а доцније сваког месеца једанпут.

Доливање треба вршити истим онаквим вином, као што је оно, које се долива. Зато од сваког вина треба оставити извесну количину у буренцету и чувати га за доливање. Као вино за доливање не треба употребљавати оно вино од процеђеног талоба, јер оно садржи много штетних клиста, које би доливањем ушле у здраво вино.

Кад се вино долије, треба га чврсто завраћити врањем, омотаним чистом крпом тако, да ваздух не продире у буре, а ни да се вино, помоћу капиларности, пење у крпу и излази напоље. Ако се крпа укисели, треба је одмах заменити чистом.

Кад вино наврши једну годину, можемо се ослободити доливања на тај начин, што ћемо пуно буре чврсто завраћити и окренути га тако, да му врањ дође са стране. Тиме ће се спречити да ваздух улази у буре, а на врху бурета, испод дуга, створиће се безваздушан простор, који неће имати рђава дејства на вино. Такву бурад треба доливати само приликом претакања, које се врши сваких шест месеци

Наша златна дуња

У једном највећем чехословачком расаднику, који је својина кнеза Лобковица, у Ајсенбержу продају се расаднице наше врањске дуње. А још 1925 године градинарски инспектор Ажор Е. Ордниуг писао је у чехословачким стручним листовима, да ће врањска дуња заузети прво место међу свима досада познатим врстама дуња. Он је нашао да врањска дуња има ова одлична својства:

1) Да је извајредно велика; 2) Кора јој је златно-жуте боје, сјајна и ретким маљама омотана; 3) Месо јој је фино, благо и слатко;

4) мање је осетљива према хладноћи но остале врста дуња и 5) због тога заслужује општу препоруку

Слично се изразио о овој нашој дуњи и један угледни Немац из Ерфурта. Г. Шмит, сопственик једног од највећих немачких расадника написао је: Врањска дуња даје џиновске плодове и прерађена у мармеладу, чиста и јасна, криствално изгледа.

Код нас је још 1899 године једна стручна комисија констатовала да имамо четири одличне врсте дуња. Тада су поред Врањске дуње споменуте још и лесковачка, крушевачка и радујевачка. Подвучено је да су по облику као врањска, а по укусу још и боље. Због тога је онда једним решењем министра пољопривреде било наређено да сви државни расадници размножавају ове четири врсте дуње. То је и учињено. Међутим, данас не постоје у расадницама ни матичњаци, а расада за народ уопште нема.

Очигледно својим дуњама не дајемо ону важност коју заслужују. Ми немамо нигде ни једног воћњака нити плантажу; ми уопште дуњу не негујемо већ она сама расте по дворишту или у винограду. Међутим, кад би се неговала давала би одличан приход, јер има све услове за успешан извоз.

Нарочито је за препоруку да се негује наша радујевачка дуња. Она се може расадити свуда на песковитим земљама поред Дунава. Поред тога што би тим крајевима дала лепе приходе, она би утицала да се временом летећи песак изгуби. У своје време награђене радујевачке дуње биле су са земљишта које је у себи имало 60% песка

Због свега овога размножавајмо ове четири поменуте врсте дуња јер од њих можемо видети велику корист.

Кад зечеви гуле кору.

Зечеви нападају многе воћке и друго дрвеће и љуште му кору. Да бисмо се одбранили од те напасти треба свако стабло до грана намазати црном смолом, коломазом или катраном. Кад се овако поступи ни зечеви ни козе неће дирати кору.

Овакво мазање стабла до грана спречава у исто време да гусенице, па ма колико их било, пређу с једног дрвета на друго.

Немачко интересовање за наша вина.

Према обавештењу Бироа за унапређивање југословенско-немачких трговинских односа у Берлину, на тржиштима Немачке, нарочито на тржиштима Хановера, и т. д. појавио се у последње време велики интерес за југословенска вина.

Биро за унапређивање југословенско-немачких трговинских односа упутио је Мини-

старствима спољних послова и трговине и индустрије, као и свим привредним организацијама у нашој земљи које се баве извозом југословенских производа, адресе великог броја немачких увозничких фирми које су изјавиле жељу за ступање у контакт са југословенским извозницима вина.

Спискови на основу чл. 27а и 27б Правилника о употреби народне снаге за грађење и одржавање самоуправних путева могу се добити по врло умереној цени у

К Њ И Ж А Р И

Василија Димитријевића

— Скопље —

Улица Краља Петра

НЕПОКРЕТНА ИМАЊА

која морају бути осигурана за
з а ј м о в е к о д

ПРИВИЛЕГОВАНЕ АГРАРНЕ БАНКЕ

ОСИГУРАВА ОД ПОЖАРА

Прво Српско Друштво за осигурање

„С Р Б И Ј А“

у Б е о г р а д у

а сва обавештења по томе даје

Друштвено Генерал. Заступништво

У С К О П Љ У

И с п е к т о р

МИХАИЛО МИЛ. ЈАНКОВИЋ

п а л а т а

Извозне и Прометне Банке

Тел бр. 47

2—3